

Obrazloženje umjetničkog savjetnika o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2022. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (prvi rok: 11.1.2022.)

Bojan Kanjera, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na prvi rok *Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva* u 2022. godini prijavljeno je 30 projekata. Od ukupnog broja prijavljenih, u razmatranje je ušlo njih 29, dok jedan nije ušao u razmatranje, budući da nije zadovoljio uvjete *Javnog poziva*.

Promatrano s obzirom na vrstu filma, najviše prijavljenih dolazi iz kategorije dugometražnog igranog filma, ukupno 20 (16 dugometražnih igranih filmova i 4 debitantska dugometražna igrana filma). Najmanje prijavljenih, po jedan, dolazi iz kategorija eksperimentalnog filma te kratkometražnog dokumentarnog filma.

Vrsta filma	Ukupan broj prijavljenih filmova
Animirani	2
Debitantski dugometražni igrani	4
Dugometražni dokumentarni film	4
Dugometražni igrani film	16
Eksperimentalni film	1
Kratkometražni dokumentarni film	1
Kratkometražni igrani film	2
Total	30

Promatrano s aspekta države iz koje dolazi glavni producent, najviše je prijavljenih iz Republike Srbije (11), za kojom slijedi Bosna i Hercegovina (5), dok su sve ostale države zastupljene s 1-2 predstavnika. Na ovom su roku prijavljeni dugometražni igrani filmovi iz 13 država.

Država	Ukupan broj prijavljenih filmova
Belgija	1
Bosna i Hercegovina	5
Češka	1
Crna Gora	1
Gruzija	1
Italija	1
Mađarska	1
Njemačka	2
Rumunjska	1
Sjeverna Makedonija	2
Slovenija	2
Srbija	11
Turska	1
Total	30

Kriteriji za predlaganje projekata za sufinansiranje temelje se na:

1. Cjelovitosti i doradenosti projekata u kreativnom smislu, s obzirom na scenarij i redateljski koncept;
2. Ocjeni financijske izvedivosti te predstavljenog distribucijskog potencijala projekta, s obzirom na produkcijski paket i producentov plan promocije i distribucije;
3. Aktualnim financijskim mogućnostima Hrvatskog audiovizualnog centra za financiranje projekata.

ODOBRENI PROJEKTI

1. Dugometražni igrani film *Saučesnici* (Srbija), u produkciji *Zillion filma*, hrvatski producent INTER FILM d.o.o., 302.800 kn;
2. Dugometražni igrani film *Primjer iz prakse* (Rumunjska), u produkciji *4 Proof Filma*, hrvatski producent KINORAMA d.o.o., 450.000 kn;
3. Dugometražni igrani film *Zvečarke* (Srbija), u produkciji *Biberche Productionsa*, hrvatski producent MAXIMA FILM d.o.o., 450.000 kn;
4. Dugometražni igrani film *Kuća Ulpius* (Mađarska), u produkciji *Mythberg Filmsa*, hrvatski producent ČETIRI FILM d.o.o., 380.000 kn;
5. Dugometražni igrani film (postprodukcijaska faza) *Umri prije smrti (IL OMBRE)* (BIH), u produkciji *Comprex d.o.o.*, hrvatski producent GECL d.o.o., 180.000 kn;
6. Dugometražni dokumentarni film *Jump Out* (Italija), u produkciji *Tico Film Companya*, hrvatski producent FADE IN d.o.o., 165.000 kn;
7. Animirani film *Bez lica* (Slovenija), u produkciji *Zavoda SPOK*, hrvatski producent ANTITALENT d.o.o., 202.500 kn;
8. Kratkometražni igrani film *Mala Šala* (Makedonija), u produkciji *DNF Films*, hrvatski producent IZVAN FOKUSA d.o.o., 50.000 kn

Ukupni iznos sredstava jest 2.180.300 kuna.

1. dugometražni igrani film SAUČESNICI

Dugometražni igrani film *Saučesnici*, prema scenariju Ognjena Obradovića, novi je projekt plodnog režisera Marka Novakovića, autora brojnih TV serija, dokumentaraca, TV filmova, kao i raznih drugih TV formata. Ovdje je riječ o kriminalističkom dramskom filmu, u čijem je središtu odnos između Branka i Sofije, koji bi se uskoro trebali vjenčati, međutim, njihov odnos se nađe na kušnji nakon što skrivaju prometnu nesreću sa smrtnim ishodom. Branko će pokušati zataškati zločin, dok će ga Sofija htjeti priznati. Scenarij se bavi temom koja se mogla dogoditi bilo gdje i bilo kome od nas te nas na taj način tjera da propitamo vlastite moralne i etičke stavove, čineći je na taj način univerzalnom. On jasno isprepliće likove i lokacije te nas drži fokusiranima na priču. Što se tiče važnosti za hrvatsku audiovizualnu umjetnost, osim teme korupcije koja je na žalost aktualna na ovim prostorima, potrebno je istaknuti i činjenicu da će na filmu biti angažiran veći broj filmskih djelatnika iz Hrvatske.

Redateljska koncepcija vješto naglašava psihološka stanja u kojima se likovi nađu nakon prometne nesreće te će dijelovi radnje biti prikazani različitim kadriranjem.

Potrebno je napomenuti da su *Saučesnici*, dio dobro uhodanog ko-produkcijskog partnerstva Zillion filma i Inter filma, te da je cjelokupna financijska struktura projekta u granicama realnog i izvedivog uz relativno mali iznos tražen od strane HAVC-a.

S obzirom na temu kojom se bavi, ovaj film ima veliki potencijal kako na festivalima, tako i u kinima.

2. dugometražni igrani film PRIMJER IZ PRAKSE

Dugometražni igrani film *Primjer iz prakse* (Rumunjska), novi je film scenarista i redatelja Radua Judea, koji je na Berlinskom filmskom festivalu 2021. za film *Bad Luck Banging or Loony Porn*, dobio Zlatnog medvjeda. Već i sam sinopsis pogađa radnju u srž, dok scenarij detaljno razrađuje likove, lokacije i dijaloge. Film na zanimljiv način priča o post-tranzicijskom društvu u Rumunjskoj, iako bi se s obzirom na temu moglo raditi i o Hrvatskoj, problematizirajući odnose tvrtki prema radnicima kroz lik Angele na kojem je fokus u prvom dijelu filma, gdje se radnja isprepliće s rumunjskim filmom iz 1981. - *Angela nastavlja dalje* Luciana Bratua. Scenarist na zanimljiv način prikazuje Angelu, asistenticu produkcije, koja organizira snimanje namjenskih filmova o nesrećama na radu za jednu korporaciju, upletenu u skandal oko ozljeda. U drugom dijelu filma fokus se prebacuje na Mariana, ozlijeđenog radnika korporacije koja je angažirala produkcijsku kuću u kojoj radi Angela, ne bi li na taj način popravila svoj ugled u javnosti. Osim same radnje, relevantne za sva post-tranzicijska društva pa tako i hrvatsko, u kontekstu doprinosa hrvatskom audiovizualnom stvaralaštvu, važno je istaknuti da će na ovom projektu biti angažirano nekoliko ključnih autora u produkciji.

3. dugometražni igrani film ZVEČARKE

Dugometražni igrani film *Zvečarke* (Srbija), u režiji Nikole Ljuce, plodnog srpskog redatelja mlađe generacije, bavi se isprepletenim životima „malih“ ljudi te njihovim sudbinama, koje ovise o odlukama nekolicine. Predložak za njega je scenarij koji supotpisuju Nikola Ljuca, Staša Bajac i Vuk Bošković. Sam scenarij obiluje dijalozima koji komuniciraju napetost situacije u filmu, ocrtavajući kompleksnost međuljudskih odnosa, ljubavnih priča, nasilja, političkih i poslovnih ambicija. Tema kojom se bavi je butterfly effect u formi kriminalističke drame, gdje vidimo da su svi likovi, iako naoko udaljeni, u biti povezani i kako svačija akcija utječe na ostale. Priča prati Nađu, bivšu NGO aktivistkinju, koja sada radi kao asistentica Milanki, direktorici "Magnolije"- tvrtke koja kupuje tvornicu oružja, kako bi ju pretvorila u obradivo zemljište. Tu je i njezin bivši dečko Boris, koji radi za Rankovića, biznismena sa političkim ambicijama, koji, suprotno planovima „Magnolije“, tvornicu oružja želi obnoviti i zaposliti ljude iz kraja, dok istodobno otpušta svoje postojeće zaposlenike pa tako i Nađinog oca Dobricu.

Redateljska koncepcija je jasno napisana, ističući kao glavnu motivaciju propitivanje promjena do kojih je u svijetu došlo unazad 20 godina te našu međuovisnost.

Produksijski paket je sustavno i pažljivo sastavljen te obuhvaća planove za svako pojedino tržište regije, uz, dakako i pristup prilagođen distribuciji na određenom tržištu.

4. dugometražni igrani film KUĆA ULPIUS

Scenarij za dugometražni igrani film *Kuća Ulpius*, nastao je prema jednom od najpoznatijih mađarskih romana „Putnik i mjesečina“, Antala Szerba. Sam roman je objavljen 1937. godine. Scenarij za film potpisuju Hanna Szász, János Szász, ujedno i režiser filma te Balázs Maruszki, a nastao je uz podršku Nacionalnog filmskog instituta Mađarske i MEDIA programa Kreativne Europe. Priča prati isprepletene živote Mihályya, koji dolazi iz bogate građanske obitelji i njegovih prijatelja blizanaca Eve i Tamása Ulpiusa. Upoznaju se 1918. godine, iste godine kada se raspala Austro-Ugarska monarhija te je okončan i svjetski rat, a Mađarskom, kao i svijetom, hara španjolska gripa. Blizanci naivnog Mihályya uvode u svijet zadovoljenja požuda, droge i kulta smrti. Njima se pridružuje divlji János Szepetneki i Ervin. Scenarij prikazuje pokušaj petero mladih da žive mladenačkim životom, u svijetu koji djeluje beznadno. Teme koje su prisutne u filmu su, nažalost, i danas aktualne. Pa tako umjesto španjolske gripe, imamo iskustvo s pandemijom COVIDa 19, sa svim posljedicama koje će imati kako na mlade tako i na društvo u cjelini. Na snimanju ovog filma bit će angažiran značajan broj filmskih djelatnika iz Hrvatske te će veći dio filma biti sniman na lokacijama u Hrvatskoj.

Zbog zanimljive i aktualne teme, ovaj film bi se mogao probiti do festivala s A liste. Osim u Mađarskoj, uspjeh u kinima bi mogao imati i u Italiji, kao i u Hrvatskoj. Osim festivalskog i kino potencijala, mogao bi biti uspješan i na nacionalnim televizijama. Plan producenta o promociji i distribuciji je sadržajan i čini se izvediv. Zanimljivo je da uključuje i re-izdavanje romana „Putnik i mjesečina“, Antala Szerba, što bi trebalo biti dio promocije.

5. dugometražni igrani film u postprodukcijskoj fazi UMRI PRIJE SMRTI

Dugometražni igrani film *Umri prije smrti*, čiji scenarij potpisuju Ahmed Imamović i Dragan Komadina, je kombinacija drame i filma ceste s elementima crnog humora. Film se bavi sudbinama ginekologa Zlatana, njegove supruge Vesne te djevojke Selme koja dolazi u Zlatanovu ordinaciju napraviti abortus. U priči pratimo preobrazbu Zlatana, od samouvjerenog i uspješnog čovjeka, koji je zaljubljen sam u sebe u svojevrsnu sjenu, nakon što dozna da će uskoro umrijeti. Svjestan neminovnog brzog kraja Zlatan kreće na putovanje na kojem će se pokušati suočiti sa greškama počinjenim u prošlosti, a najviše se grize zbog velikog broja abortusa koje je obavio.

U scenariju se pretapaju san i java, podsvjesno i racionalno, naglašavajući tako moralnu dilemu pred kojom se Zlatan nalazi. Također, u njemu nalazimo i arhetipske likove, koji Zlatana prate na putovanju – anđela i vraga.

Umri prije smrti je slojevita drama, koja nas potiče da sagledamo vlastite živote. Zbog teme koju obrađuje te zbog načina na koji joj pristupa, pretapajući svjesno i podsvjesno, ovaj bi film mogao ostvariti festivalski uspjeh. Što se tiče glumačke ekipe, uloge u filmu uloge ima nekoliko glumaca iz Hrvatske.

Redateljska koncepcija je iscrpna i ukazuje na to da je Imamović dobro promislio o temi koju obrađuje. Propitujući teme života, smrti i slobode, u njoj se poziva na brojne autore, poput Mevlane Rumija i Ericha Fromma. Kako bi ocrtao psihološka stanja i promjene kroz koje prolazi Zlatan, Imamović je snimao s prirodnim svjetlom i iz ruke, odnosno s ramena, čak i kad je kamera statična, dok je u unutarnjim scenama

introspekcije i snova kamera različita, moglo bi se reći holivudska, kako navodi Imamović te prilagođena stilu vremena - od one crno- bijele, preko *technicolora* pa do suvremene.

Film je trenutno u post-produkcijskoj fazi te se dovršetak planira u 2022.godini.

6. dugometražni dokumentarni film JUMP OUT

Dugometražni dokumentarni film *Jump Out*, scenaristice i redateljice Nike Šaravanja, prati priču četvorice dječaka iz četvrti Južni Kariobangi, jednoj od najsiromašnijih u Nairobiju, koji uslijed pandemije COVID-a 19 vrijeme provode lutajući kvartom, jer pandemija je zatvorila škole. Jedina konstanta u njihovom životu je akrobatski trening koji imaju svako poslijepodne. Steve, njihov trener, je akrobat i jedan od osnivača akrobatske skupine koja s predstavom „Cirque du Soleil“, svako ljeto obilazi Europu, a prikupljene donacije upotrebljavaju za edukaciju djece. Ovu aktualnu situaciju, u kojoj su se našla gotovo sva djeca na našoj planeti, autorica prikazuje u sinopsisu, u kojem ostavlja otvoreno pitanje – hoće li se ovi dječaci priključiti „Cirque du Soleilu“. Također, autorica je iscrpno, na temelju vlastitog izravnog iskustva pokrila radnju u tretmanu.

Projekt je financiran od strane IDM Südtirola, Fond Audiovisivo FVG i Kreativna Europa – Media , a uz potporu Hrvatskog audiovizualnog centra u potpunosti će zatvoriti financijsku konstrukciju.

Osim scenaristice i redateljice koja dolazi iz Hrvatske, na ovom dugometražnom dokumentarnom filmu bit će angažirano više filmskih djelatnika iz Hrvatske u postprodukcijskoj fazi projekta.

7. animirani film BEZ LICA

Animirani film *Bez lica* (Slovenija), lutkarska stop animacija redateljice i scenaristice Anje Resman će u 6 minuta ispričati priču o dječaku Nalu, koji udubljen u svoj svijet sanjari o avionima, te je najednom primoran iskoračiti u drugi svijet kako bi ostvario svoje želje te tako zauvijek prekinuo vezu s djetinjstvom. U tom drugom svijetu svi nose maske, što će na kraju nositi i Nalu. Sam scenarij je detaljno razrađen i precizno nas uvodi u radnju, a isto je i sa *storyboardom*, koji crtežom precizno definira likove, njihove međusobne odnose i transformaciju koju prolazi Nalu.

Čitajući redateljsku koncepciju, pod dojmom sam da se radi o projektu koji je Anja Resman pomno planirala još od studentskih dana. Također, sama ideja je proizašla iz njezinog osobnog iskustva izlaska iz sfere „privatnog“ u sferu „javnog“ te nam Anja ovim animiranim filmom želi prenijeti vlastiti sentiment. U redateljskoj koncepciji, kao i u scenariju, jasno se ocrtava taj kontrast između svijeta djece, kroz žive boje te svijeta odraslih kroz zagasite tonove.

8. kratkometražni igrani film MALA ŠALA

Scenarij kratkometražnog igranog filma Mala šala, potpisuje Trifun Sitnikovski, koji će ujedno biti zadužen i za režiju. Ovaj coming of age film se bavi odrastanjem Nadie, koja bi uskoro trebala maturirati i potražiti bolju budućnost na studiju u Amsterdamu. Pod bremenom donošenja odluke o svojoj budućnosti, jednog jutra u školi pita svoj bliskog prijatelja Ivana da zajedno pođu na željezničku stanicu nakon nastave te da

legnu na tračnice dok iznad njih prelazi vlak. Dok vlak tutnji iznad njih, Nadji se učini da joj je Ivan izjavio ljubav. Likovi, kao i radnja filma su dobro razrađeni u scenariju te su popraćeni mladenačkim dijalozima. Sitnikovski u redateljskoj koncepciji jasno navodi svoju viziju – prebaciti Čehovljevu priču Šala, u današnje vrijeme.